

Kannanotto**Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liitot****15. tammikuuta 2026****Pohjoisten harvaanasuttujen alueiden rahoitus mahdollistaa paremman rahoitussaannon Suomelle**

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien Levillä 14.-15.1.2026 pidetty huippukokous vaatii, että EU:n tuleva rahoituskehys vastaa Suomen EU -liittymissopimusta. Euroopan unionin perussopimus velvoittaa unionia tukemaan pysyvästä olosuhdehaitoista kärsiviä alueita, kuten pohjoisia harvaan asuttuja alueita (NSPA). Itä- ja Pohjois-Suomen erityistarpeet eivät ole kansallinen pyyntö, vaan EU-oikeuteen perustuva sitova velvoite, johon sekä Suomi että komissio ovat sidottuja.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat toteavat, että nykyinen koheesiorahoituksen taso on turvattava. Suomen liittymissopimuksen yhteydessä sovittu NSPA rahoitus on säilytettävä edelleen rahoituksen perustana ohjelmakaudella 2028–2034. Menossa olevalla EU:n ohjelmakaudella yli puolet Suomen koheesiosaannosta muodostuu harvan asutuksen kriteereistä. NSPA rahoitus nostaa Suomen kokonaissaantoa, josta hyötyy koko maa. NSPA:n aseman heikentyminen merkitsisi suoraa leikkausta koko Suomen EU-saannolle ja heikentäisi entisestään Suomen nettomaksuasemaa.

Itä- ja Pohjois-Suomen tarjoama elinvoima, alueellinen kilpailukyky, osaaminen, kokonaisturvallisuus ja kestävä kasvu ovat välttämätön edellytys Suomelle ja koko EU:lle. Itä- ja Pohjois-Suomi tuottaa merkittävän osan EU:n raaka-aineista ja puhtaasta energiasta. Alue- ja rakennepolitiikan ohjelmat auttavat alueita kehittymään ja pitävät huolta siitä, että eri alueet eivät jää jälkeen. Ne tukevat samalla EU:n yhteisiä sisämarkkinoita.

EU-rahoituksella tuetaan yritysten sekä koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kehittämistoimintaa, joka tuo Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutuille alueille koulutettua väestöä ja luo alueellista sosiaalista pääomaa. Tällä rahalla Itä- ja Pohjois-Suomi ei vain selviydy – se rakentaa kasvua: yrityksiä, investointeja, vientiä, osaamista ja uutta teollisuutta. Samalla vahvistuu koko EU:n strateginen omavaraisuus, turvallisuus ja huoltovarmuus. NSPA-tuella Itä- ja Pohjois-Suomi rakentaa EU:lle ja Suomelle kasvua.

Pohjois-Savon liitto**POHJOIS-KARJALA**
Maakuntaliitto**Etelä-Savon**
maakuntaliitto**LAPIN LIITTO****POHJOIS-
POHJANMAA**
COUNCIL OF OULU REGION**KAINUUN LIITTO****KESKI-POHJANMAAN LIITTO**
MELLERSTA - ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Suurin osa Suomea

EU:n aluekehitysrahoituksen tarkoitus on tasoittaa alueellisia, sosiaalisia ja taloudellisia eroja. Rahoituksen leikkaukset lisäävät näitä eroja sekä heikentävät työllisyyttä ja paikallisyhteisöjen elinvoimaa ja kokonaisturvallisuutta pohjoisilla harvaan asutuilla alueilla.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat edellyttävät, että Suomi puolustaa määrätietoisesti NSPA-rahoitusta EU-neuvotteluissa ja varmistaa, että harvaan asuttujen pohjoisten alueiden erityispiirteet tunnistetaan ja huomioidaan myös tulevalla rahoituskaudella.

Maakuntaliittojen tulee olla täysipainoisia osapuolia kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa, sillä niillä on paras ymmärrys alueiden tarpeista ja mahdollisuuksista.

Allekirjoittajat:

Etelä-Savon maakunnan liitto

Kainuun maakunnan liitto

Keski-Pohjanmaan maakunnan liitto

Lapin maakunnan liitto

Pohjois-Karjalan maakunnan liitto

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan liitto

Pohjois-Savon maakunnan liitto

Lisätietoja:

Hannu Takkula

vs. maakuntajohtaja

[hannu.takkula\(at\)lapinliitto.fi](mailto:hannu.takkula(at)lapinliitto.fi)

p. 0400 203 300

Kari Aalto

johtaja

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto

p. 040 773 8888

[kari.aalto\(at\)eastnorth.fi](mailto:kari.aalto(at)eastnorth.fi)

Pohjois-Savon liitto

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Etelä-Savon
maakuntaliitto

LAPIN LIITTO

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

KAINUUN LIITTO

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA · ÖSTERBOTTENS · FÖRBUND